

prima instanță – P. Codreanu
instanța de apel – V. Pruteanu. Iu. Cimpoi, M. Guzun

dosarul nr. 2ra-3522/13

DECIZIE

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadi
Vera Macinskaia
Ion Vîlcov
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni și menținută hotărârea Judecătoriei Călărași din 07 decembrie 2012, prin care acțiunea a fost respinsă,

constată:

La 10 aprilie 2012 BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că conform contractului de credit nr.S06908 din 11 decembrie 2006 i-a acordat Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” un credit în sumă de 260000 lei, termenul final de rambursare fiind 10 decembrie 2007.

Susține că Cooperativa de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” nu și-a onorat obligațiile contractuale privind rambursarea creditului și achitarea dobânzii aferente, încălcând astfel prevederile contractului de credit nr.S06908 din 11 decembrie 2006 și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiilor.

Menționează că în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă i-a înaintat pârâtului reclamația nr.20005/29 din 25 septembrie 2011, prin care a solicitat achitarea integrală a datoriei, însă reclamația Băncii care a rămas fără răspuns și satisfacere.

Afirmă că conform calculului Băncii, la situația din 24 aprilie 2011 datoria CÎPSA „Săseni-Service” constituia suma de 258453 lei, dintre care creditul restant 103780 lei și dobânda neachitată în sumă de 154673 lei.

Solicită BC „Moldova-Agroindbank” SA încasarea din contul CÎPSA „Săseni-Service” datoria în sumă de 258453 lei și a cheltuielilor cu privire la achitarea taxei de stat în sumă de 7753,59 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Călărași din 07 decembrie 2013 acțiunea a fost respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013 a fost respinsă cererea BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la amânarea achitării taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către BC „Moldova-Agroindbank” SA, acordându-i apelantului termen până la 13 martie 2013 pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat în mărime de 5815,20 lei și explicat apelantei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile, apelul va fi restituit.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 aprilie 2013 a fost respins recursul declarat de către BC „Moldova-Agroindbank” SA și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2013 a fost respins apelul declarat de către BC „Moldova-Agroindbank” SA și menținută hotărârea primei instanțe.

La 22 august 2013 BC „Moldova Agroindbank” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii cu compensarea cheltuielilor de executare, a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată, apelului și recursului.

În motivarea recursului invocă dezacordul cu hotărârile judecătorești emise pe marginea pricinii în cauză, considerându-le neîntemeiate și emise cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material.

Susține că conform contractului de credit nr. S06908 din 11 decembrie 2006 i-a acordat intimatului credit în sumă de 260000 lei, termenul final de rambursare fiind 10 decembrie 2007.

Menționează că în vederea asigurării rambursării creditului, Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” a gajat în favoarea Băncii, conform contractului de gaj nr. S06908 „a” din 11 februarie 2006 bunuri mobile, utilaj și tehnică agricolă, în sumă totală de 236220 lei și conform contractului de gaj nr. S06908-A1 din 11 decembrie 2006 bunuri mobile, utilaj și tehnică agricolă, în sumă totală de 127810 lei.

Inducă că în legătură cu neonorarea de către intimat a obligațiilor contractuale privind rambursarea creditului și achitarea dobânzilor aferente, a înaintat instanței de judecată la 01 aprilie 2010 cerere privind eliberarea unei ordonanțe judecătorești privind depozitarea debitorilor gajiști de bunurile gajate și transmiterea acestora în posesia Băncii pentru a fi vândute, cerere care a fost admisă prin ordonanța judecătorească din 03 mai 2010.

Mai invocă că la 15 iulie 2010 documentul executoriu a fost transmis spre executare, iar prin procesul verbal din 23 septembrie 2010 au fost sechestrate o parte din bunurile gajate, o parte din bunuri neputând fi gajate ca urmare a lipsei și a stării nesatisfăcătoare a acestora.

Afirmă că prin contractele de vânzare-cumpărare din 08 octombrie 2010 și 27 octombrie 2010, acționând din numele proprietarilor bunurilor, a vândut bunurile primite în posesie la prețul total de 126450 lei, iar mijloacele obținute au fost direcționate spre achitarea parțială a datoriei Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service”.

La fel susține că conform calculului Băncii, la 24 mai 2011, datoria intimatului constituia suma de 258453 lei, inclusiv creditul restant - 103780 lei și dobânda neachitată -154673 lei.

Consideră că nu poate fi reținută concluzia instanței de apel precum că a purces la realizarea dreptului de întoarcere a datoriei târziu, explicând în acest sens recurentul că termenul de rambursare a creditului a expirat la 10 decembrie 2007, pe când cererea de eliberare a ordonanței judecătorești privind exercitarea dreptului de gaj a fost depusă la 01 aprilie 2010, în interiorul termenului de prescripție.

Apreciază drept neîntemeiată și concluzia instanței de apel precum că a calculat dobânda și penalitatea după data primirii în posesie a bunurilor gajate, susținând în acest sens că potrivit pct. 2.4.3 a Contractului de credit nr. S 06908 din 11 decembrie 2006, dobânda la credit se calculează de Bancă zilnic, începând cu data de acordare a creditului până la rambursarea lui completă.

De asemenea, consideră că data de 10 decembrie 2007 este termenul final de achitare a creditului și nicidecum termenul de expirare a contractului de credit.

Este de părerea că instanța de apel, nejustificat a constatat că a vândut bunurile gajate și un bun negajat la un preț comercial nerezonabil, fără consimțământul intimatului și fără a ține cont de interesul major al debitorului gajist, invocând în acest sens prin procesul-verbal din 23 septembrie 2010, din care rezultă că executorul judecătoresc nu a transmis Băncii toate bunurile gajate, ci doar o parte din acestea.

Afirmă că a făcut publică intenția de vânzare a bunurilor gajate, publicând anunțurile corespunzătoare în presa locală, în rezultatul căreia bunurile au fost vândute prin contractele de vânzare-cumpărare din 08 octombrie 2010 și 27 octombrie 2010.

Concomitent invocând că formarea prețului de vânzare a bunului gajat depinde de gradul de uzură, perioada expunerii vânzării, cererea și oferta la acest bun pe piață.

Mai indică că instanțele inferioare nu a ținut cont de faptul că de la momentul gajării bunurilor și până la momentul vânzării acestora au trecut 4 ani și 7 luni, în perioada dată bunurile fiind exploatate de către debitorii gajiști, respectiv acestea având un grad ridicat de uzură fizică și morală.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 10 iunie 2013 a fost expediată în adresa recurentului la data de 24 iunie 2013, fapt ce se confirmă prin scrisoare de însoțire (f.d. 161).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la data de 22 august 2013 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Fiind investită cu acțiunea în cauză, având ca obiect al litigiului încasarea datoriei restante neacoperite prin realizarea dreptului de gaj, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, dispunând respingerea acesteia, soluția dată fiind menținută și de către instanța de apel.

În susținerea concluziilor sale, instanțele de judecată cu referire la art. 491 Cod civil au reținut că BC „Moldova-Agroindbank” SA a realizat bunurile gajate la un preț nerezonabil, astfel, fiind viciată procedura de înstrăinare a acestora.

La fel instanțele judecătorești au reținut că Banca a ridicat și realizat bunuri fără a fi efectuată evaluarea bunurilor, fără organizarea licitațiilor, fără realizarea anunțurilor în presa locală sau republicană.

Instanța de recurs constată, însă, că fiind, la soluționarea pricinii, stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanțelor de judecată și soluția dată în sensul respingerii acțiunii sunt incorecte, fapt ce rezultă din interpretarea greșită a prevederilor legale aplicabile raportului juridic în litigiu.

Conform art.867 alin.(1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani iau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art.871 alin.(1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract.

Din materialele pricinii rezultă incontestabil faptul că, la 11 decembrie 2006, Cooperativa de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” în baza contractului de credit nr.S06908 cu destinație specială a primit de la BC „Moldova-Agroindbank” SA, filiala Călărași, un credit în sumă de 260000 lei, cu termenul final de rambursare 10 decembrie 2007 pentru procurarea mijloacelor circulante și tehnicii agricole, fiind stabilită dobânda de 21,0 % anual.

Tot actele cauzei atestă, că în scopul garantării executării obligațiilor împrumutatul Cooperativa de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” a gajat în favoarea BC „Moldova-Agroindbank” SA conform contractului de gaj nr.S06908 din 11 decembrie 2006 bunuri mobile (utilaj și tehnică agricolă) în sumă totală de 236220 lei, iar SC „Sălcieni” a gajat în favoarea băncii conform contractului de gaj nr.S06908 AL din aceeași dată bunuri mobile (utilaj și tehnică agricolă) în sumă totală de 127810 lei.

Drept urmare, împrumutatul Cooperativa de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” a transmis în gaj următoarele bunuri imobile: tractorul de

model MTZ-82.1, a.p. 2005, n/î C LA 534, valoarea de gaj fiind 105530 lei; semănătoarea de model SPC, a.p. 2004, valoarea de gaj fiind 21390 lei; semănătoarea de model SZ-3.6, a.p. 2004, valoarea de gaj fiind 21390 lei; combina de model E-514, a.p. 1981, n/î C LA, valoarea de gaj fiind 90720 lei.

Totodată și SRL „Sălcieni” a consimțit la gajarea, în favoarea Băncii, a bunurilor mobile ce-i aparțin cu drept de proprietate, și anume, tractorul de model DT-75, a.p. 1991, n/î U MA 202, valoarea de gaj fiind 53780 lei; tractorul de model T-54, a.p. 1984, n/î U MB 002, valoarea de gaj fiind 47830 lei; electrocara, a.p. 2005, valoarea de gaj fiind 26200 lei.

Respectiv, valoarea totală a bunurilor gajate constituind suma de 364030 lei, fapt stabilit și prin p.2.3.1 a contractului de credit nr.S06908 din 11 decembrie 2006 încheiat între părțile contractante.

Prin noțiunea de gaj, reglementată la art. 1 al Legii cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001, este de înțeles că gajul este o garanție reală în al cărei temei creditorul gajist poate urmări bunul gajat având prioritate față de alți creditori, inclusiv față de stat, la satisfacerea creanței garantate. Valabilitatea gajului depinde de valabilitatea obligației garantate prin gaj.

Conform art. 454 alin. (1) Cod civil, gajul este un drept real în al cărui temei creditorul (creditorul gajist) poate pretinde satisfacerea creanțelor sale cu preferință față de ceilalți creditori, inclusiv statul, din valoarea bunurilor depuse în gaj în cazul în care debitorul (debitorul gajist) nu execută obligația garantată prin gaj.

Iar conform art. 477 alin. (1) Cod civil, debitorul gajist are dreptul să folosească de obiectul gajului conform destinației și să dobândească fructele acestuia dacă din contract sau din esența gajului nu reiese altfel.

Prin prisma normelor enunțate, instanța de recurs constată că bunurile gajate au fost lăsate în posesia debitorilor gajiști, iar potrivit pct. 2.3. lit. b) a contractelor de gaj, ultimul fiind în drept să le utilizeze conform destinației.

Concomitent, este de remarcat că prin pct.2.5.1 al contractului de credit, părțile au stabilit un grafic de rambursare a creditului și a dobânzilor conform pct.2.5.3 în corespundere cu rata indicate în pct.2.4.2 a contractului.

Însă, după cum rezultă din actele cauzei Cooperativa de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” nu și-a onorat obligațiile asumate prin contractul de împrumut și nu a restituit împrumutul la ziua scadenței acestuia, drept urmare BC „Moldova-Agroindbank” SA a expediat în adresa intimatului o reclamație privind achitarea datoriilor restante în baza contractului de credit din 11 decembrie 2006 (f.d.12), recepționată de ultima la 26 mai 2011.

Aici au relevanță prevederile art. 487 alin. (1) Cod civil, care stipulează că creditorul gajist poate să exercite dreptul de gaj dacă debitorul gajist nu a executat conform contractului sau a executat în mod necorespunzător obligația garantată ori o parte a acesteia, precum și în alte cazuri prevăzute de lege și contract.

Conform art. 490 alin. (1)-(2) Cod civil, bunul gajat se transmite în posesiune creditorului gajist pentru a fi vândut, în condițiile legii. Transmiterea bunului gajat în posesiune creditorului gajist poate fi benevolă ori silită.

Astfel, raportând la caz prevederile enunțate și având în susținere dispozițiile art. 572 alin. (2) Cod civil, care reglementează condițiile generale de executare a

obligățiilor și statuează că obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit, cât și faptul că intimatul, Cooperativa de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” avea la cunoștință consecințele statuate în clauzele contractului de gaj nr.SO6908 din 11 decembrie 2006 care survin în cazul neonorării obligațiilor asumate prin contractul de credit, la 01 aprilie 2010 creditorul gajist BC„Moldova-Agroindbank” SA s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de eliberare a ordonanței judecătorești privind transmiterea silită în posesia sa a bunurilor gajate pentru vânzare.

Iar prin ordonanța judecătorească din 03 mai 2010, s-a dispus transmiterea silită de la debitorii gajist Cooperativa de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” și SRL „Sălceni” în posesia creditorului BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru vânzarea forțată a bunurilor gajate.

Potrivit art. 71 alin. (1) a Legii cu privire la gaj, transmiterea silită are loc după expirarea termenului din preaviz, în baza unei hotărâri judecătorești, iar potrivit alin. (7) al aceluiași articol în baza hotărârii pe care a pronunțat-o, instanța judecătorească eliberează imediat creditorului gajist titlul executoriu.

Prin urmare, în vederea realizării dreptului de gaj, Banca s-a adresat executorului judecătoresc în vederea intentării procedurii de executare, în baza titlului executoriu din 24 mai 2010.

Este incontestabil și faptul că în cadrul procedurii de executare, prin procesul verbal de sechestrul din 23 septembrie 2010 executorul judecătoresc a sechestrat o parte din bunurile gajate Băncii, iar ulterior în posesia Băncii au fost transmise: tractorul MTZ 82.1 a.p. 2005 n/î C LA 534, tractorul T-54 a.p.1984 n/î U MB 020 și semănătoarea SZ-3.6 a.p. 2004.

Potrivit prevederilor art. 487 alin. (2) Cod civil, creditorul gajist poate exercita următoarele drepturi: să vândă el însuși bunurile gajate, să le vândă sub controlul instanței de judecată și să le ia în posesiune spre a le administra, să exercite alte drepturi în privința gajului asupra mijloacelor bănești în corespundere cu Legea cu privire la gaj.

Iar, conform art. 75 alin. (5) a Legii cu privire la gaj, în cazul vânzării prin tender a bunului gajat, creditorul face public anunțul cu privire la tender prin intermediul mass-media sau prin invitații. Anunțul cu privire la tender trebuie să conțină informație suficientă pentru a permite persoanei interesate să prezinte o ofertă în termenul și la locul anunțat.

Reieșind din prevederile normelor enunțate, instanța de recurs constată că, după primirea în posesie a bunurilor gajate, BC „Moldova-Agroindbank” SA a întreprins acțiuni în vederea realizării acestora, publicând anunțurile corespunzătoare în presa locală, ziarul „Călărașii” și în presa republicană, ziarul „Makler”. De altfel, și pe pagina web a Băncii a fost publicată informație cu privire la vânzarea electrocarei, a.p. 2005 și a combinei E-514 a.p. 2005.

În același timp, instanța de recurs remarcă și prevederile art. 491 alin. (2) Cod civil, potrivit cărora, creditorul gajist care vinde bunul acționează în numele proprietarului și este obligat să informeze cumpărătorul despre calitatea lui la momentul vânzării.

Respectiv, BC „Moldova-Agroindbank” SA, din numele Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service”, a vândut la data de 27 octombrie 2010 SRL „Pi-Caft” tractorul de marca MTZ-82.1, a.p. 2005, n/î CLA 534 și semănătoarea SZ 3,6A, a.p. 2003, la prețul total de 124000 lei (f.d.59), în acest sens fiind întocmite și acte de predare primire din aceeași dată (f.d. 64, 65).

Tot, ca urmare a realizării dreptului de gaj, BC „Moldova-Agroindbank” SA, din numele Cooperativa de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service”, a vândut la data de 08 octombrie 2010 lui Diaconu Fiodor tractorul de marca T-54, a.p. 1984, n/î U NB 020, la prețul de 2450 lei (f.d. 66), la fel fiind întocmit și act de predare primire (f.d. 67).

Corespunzător, având în susținere material și declarațiile participanților la proces, este cert că Banca a înstrăinat și un bun negajat, și anume semănătoarea SFS la prețul de 20000 lei.

În susținerea constatărilor indicate, instanța de recurs reține explicațiile unui din lucrătorii Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” (f.d. 85), care a confirmat că reprezentantul Băncii a ridicat la data de 28 noiembrie 2010 semănătoare SFS de pe teritoriul brigăzii. Afirmările date fiind susținute în cadrul dezbaterilor judiciare și de martorul Corobcă Ilie.

Aceleași constatări se atestă și prin calculul descifrat al datoriei debitorului Cooperativa de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service”, în care BC „Moldova-Agroindbank” SA a inclus suma de 20000 lei (f.d.140, tabel rd.17, col. 9), drept sumă ce a fost achitată de către intimat la data de 31 decembrie 2010.

În acest context, instanța de recurs cu referire la pct. 2.2. lit. (e) a contractului de gaj nr. S-06908 (f.d.60, verso) potrivit căruia creditorul gajist este în drept printr-o creanță neprivilegiată să obțină suma neachitată din alte bunuri ale debitorului gajist, dacă suma încasată de la vânzarea bunurilor gajate a fost insuficientă pentru acoperirea datoriilor, consideră că o asemenea tranzacție de înstrăinare a semănătorii SFS este legală.

De altfel, acțiunile Băncii sunt justificate cu atât mai mult că prin procesul verbal de verificare la fața locului a bunurilor gajate din 23 septembrie 2010 a fost constatată lipsa tractorului DT-75 a.p. 1991, n/î U MA 202 și a semănătorii SPC, a. p. 2007, fiind stabilit totodată că tractorul dat a fost desamblat și vândut pe piese, deși conform art. 477 alin. (3) Cod civil debitorul gajist nu este în drept să înstrăineze bunurile gajate, cu excepția cazurilor când dispune de autorizație în acest sens, eliberată de creditorul gajist (de toți creditorii gajiști în cazul gajului ulterior).

În aceste condiții, instanța de recurs reține că din cele 7 bunuri care au fost gajate, au fost realizate doar 4 și anume tractorul de marca MTZ-82.1, a.p. 2005, n/î CLA 534, semănătoarea SZ 3,6A, tractorul de marca T-54 și semănătoarea SFS la prețul total de 146450 lei.

Incontestabil este și faptul că ordonanța judecătorească în partea transmiterii în posesia Băncii a combinei E 514 a.p. 1981, n/î C LA 528 și a electrocarei a.p. 2004 nu a fost executată din cauza stării nesatisfăcătoare acestora, fiind stabilită uzura combinei prin procesul-verbal din 23 septembrie 2010 ca fiind 70% și din lipsa potențialilor cumpărători, deși anunț despre punerea lor în vânzare a fost plasat atât pe pagina-web a

Băncii (f.d.129-130), cât și în ziarul republican „Makler” și ziarul local „Călărașii” (f.d.143).

Totodată, prin procesul-verbal din 23 septembrie s-a constatat și lipsa tractorului Dt 75, a.p. 1991, n/î U MA 202 și a semănătorii SPC a.p. 2004, iar potrivit explicației lui Corobcă Ilie (f.d. 51), tractorul DT-75 a.p. 1991 a fost dezmembrat și realizat pe piese.

Prin urmare, după cum rezultă din calculul prezentat de recurentul, BC „Moldova-Agroindbank” SA, datoria Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” față de Bancă, după realizarea dreptului de gaj asupra unor bunuri gajate, și anume prin vânzarea tractorului de marca MTZ-82,1 și semănătorii SZ 3,6 A la prețul total de 124000 lei, prin înstrăinarea tractorului de marca T-54 la prețul de 2450 lei și prin înstrăinarea semănătorii SPS la prețul de 20000 lei, constituie suma de 258453 lei, dintre care suma de 103780 constituie creditul restant, iar suma de 154673 lei – dobânda neachitată.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de a invoca și dispozițiile art. 493 alin.(5) Cod civil, care indică că, în cazul în care produsul obținut din vânzarea bunului nu este suficient pentru stingerea creanțelor și acoperirea cheltuielilor creditorului gajist, acesta conservă o creanță neprivilegiată pentru diferența datorată de debitorul său.

Față de aceste temeuri de drept, temeinicia acțiunii înaintate de BC „Moldova-Agroindbank” SA, care are ca obiect încasarea datoriei restante la credit, este justificată prin faptul neacoperirii datoriilor restante în urma realizării bunurilor gajate și imposibilitatea realizării celorlalte bunuri gajate, ce nu depinde de voința creditorului, motiv din care cerințele Băncii cu privire la încasarea din contul Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA a datoriei în sumă de 258453 lei urmează a fi admise.

Nu poate fi reținut ca temei de respingere a acțiunii de față, concluzia instanțelor inferioare precum că banca la comercializarea bunurilor a încălcat prevederile art. 491 Cod civil, și anume nu a vândut bunurile gajate la prețuri comerciale rezonabile, fapt prin care a fost viciată procedura de vânzare a bunurilor gajate, concluzia dată fiind fără suport probatoriu.

Or, la caz nu au fost prezentate probe pertinente și admisibile care ar confirma că prețurile de vânzare a bunurilor gajate nu sunt rezonabile sau că procedura acestora a fost viciată, deși potrivit art. 118 CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Mai mult că potrivit art. 491 Cod civil, după ce a obținut în posesiune bunul gajat, creditorul gajist este îndreptățit, dacă a depus la registru un preaviz în modul prevăzut de art. 488 Cod civil să procedeze la vânzarea, prin negocieri directe, prin tender sau prin licitație publică, a bunului gajat, fără nici o întârziere nejustificată, contra unui preț comercial rezonabil și în interesul major al debitorului gajist.

Iar, formarea prețurilor este dictată de o gamă largă de factori (competitivitatea bunurilor similare pe piață, uzura, perioada expunerii acestora spre vânzare), care

numai analizați în cumul permit a face concluzia dacă prețul oferit a fost cel mai bun, decât rezonabil.

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, este evident că, din momentul gajării utilajului și tehnicii agricole, 11 decembrie 2006, și până la momentul vânzării acestora, 23 octombrie 2010, a trecut o perioadă de aproape 4 ani, bunurile gajate pe perioada dată s-au aflat în posesia intimatului și au fost exploatate de către acesta pe întreaga perioadă, bunurile uzându-se moral și fizic, motiv din care le-a fost diminuată valoarea.

Mai mult ca atât, nu pot fi reținute afirmațiile intimatului precum că bunurile gajate au fost realizate la prețuri nerezonabile, fără consimțământul acestuia și fără a ține cont de interesul său major, deoarece Cooperativa de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” nu a contestat contractele de vânzare cumpărare a bunurilor gajate și nici nu a contestat acțiunile Băncii efectuate în acest sens.

Este lipsită de suport legal și concluzia instanțelor de judecată cu referire la faptul că Banca a calculat dobânzi și penalități de întârziere după data primirii în posesie a bunurilor gajate, 05 mai 2010 și până la 24 mai 2011, deoarece conform pct. 2.3.4 a contractului de credit nr. S 06908 din 11 decembrie 2006, dobânda a credit se calculează de bancă zilnic, începând cu data de acordare a creditului până la rambursarea lui completă, iar data de 10 decembrie 2007 este termenul final de achitare a creditului, și nicidecum termenul de expirare a contractului de credit.

Mai mult că, reieșind din calculul desfășurat al datoriei (f.d.140, rd. 14, col. 2), Banca a sistat în mod unilateral calcularea dobânzilor pentru utilizarea creditului la data de 25 februarie 2010, deși era în drept s-o calculeze până la rambursarea integrală a creditului. Și nici transmiterea în posesia Băncii a unei părți din bunurile gajate nu constituie temei de sistare a calculării dobânzilor, or, în condițiile contractului de credit este expres stipulat că dobânda la credit se calculează până la rambursarea lui completă.

Pe cînd instanțele judecătorești, la acest capitol, greșit au constatat că data transmiterii bunurilor gajate este 05 mai 2010, deoarece o parte din bunurile gajate au fost transmise la 23 septembrie 2010 și 08 octombrie 2010.

Nu au găsit confirmare prin atele cauzei nici afirmațiile instanțelor judecătorești cu referire la faptul că în posesia Băncii au fost transmise toate bunurile gajate, deoarece, din actele întocmite la 23 septembrie 2010 și 08 octombrie 2010, rezultă că au fost transmise în posesia Băncii doar 3 unități. Cu atât mai mult că a fost stabilită și lipsa unor bunuri gajate.

Totodată, instanța de recurs găsește drept întemeiate și cerințele recurentului cu privire încasarea cheltuielilor de executare suportate, or potrivit art. 493 alin. (2) Cod civil, creditorul trebuie să plătească din produsul vânzării bunului gajat cheltuielile aferente vânzării, apoi creanțele prioritare drepturilor sale și după aceea creanțele proprii.

Astfel, potrivit borderoului de clacul al cheltuielilor de executare întocmit de către executorul judecătoresc Mihailov Gheorghe (f.d.68 verso), BC „Moldova-Agroindbank” SA a achitat executorului judecătoresc pentru procedura de executare suma de 2535 lei, fapt ce se confirmă și prin ordinul de plată nr. 9608506 din 12 iunie 2012 (f.d.71).

Cu referire la art. 94 alin. (1) și (3) CPC potrivit căruia instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului. Prevederile alin.(1) și (2) se aplică și la repartizarea între părți a cheltuielilor de judecată în instanță de apel, în instanță de recurs și în cadrul revizuirii, instanța de recurs găsește drept justificată și pretenția recurentului cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată suportate de ultimul prin achitarea taxelor de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 7753,59 lei (f.d.1), la depunerea cererii de apel în mărime de 5815,19 lei (f.d. 136) și la depunerea cererii de recurs în mărime de 3876,79 lei (f.d.164), motiv pentru care urmează a fi admise.

Cele relatate în ansamblu atestă temeinicia recursului declarat de către BC,, Moldova-Agroindbank” SA și indică la ilegalitatea hotărîrilor emise de instanțele inferioare, fapt ce impune casarea acestora și admiterea acțiunii.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost stabilite de către instanțele de judecată și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorvadevezi, însă normele de drept material au fost interpretate eronat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de către Banca Comercială „Moldova-Agroindbank”Societate pe Acțiuni.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2013 și hotărârea Judecătoriei Călărași din 07 decembrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” cu privire la încasarea datoriei și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se admite acțiunea înaintată de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” cu privire la încasarea datoriei.

Se încasează din contul Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” în beneficiul Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiune suma de 246884 (două sute patruzeci și șase mii opt sute optzeci și patru) lei 03 bani cu titlu de datorie.

Se încasează din contul Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” în beneficiul Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiune suma de 2535 (două mii cinci sute treizeci și cinci) lei cu titlu de cheltuieli de executare.

Se încasează din contul Cooperativei de Întreprinzător de Prestări Servicii Agricole „Săseni-Service” în beneficiul Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiune cheltuieli de judecată sub forma achitării taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în mărime de 7753 (șapte mii șapte sute cinci zeci și trei), 59 lei, la depunerea cererii de apel în mărime de 5815 (cinci mii opt sute cincisprezece), 19 lei și la depunerea recursului în mărime de 3876 (trei mii opt sute șaptezeci și șase), 79 lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Vera Macinskaia

Ion Vîlcov

Tamara Chișca-Doneva